

SUOMEN PANKIN
JOHTOKUNTA.

Helsingissä

Helmi kuun 10 p. 1923.

N° 10.

Eduskunnan Pankkivaltuusmiehille.

Valtiovarainministeriöltä saamansa suullisen määräyk-
sen nojalla saa Johtokunta Herroille Pankkivaltuusmiehille lä-
hettää oheellisen lähetevihkon, Johtokunnan antamine lausuntoi-
neen asiasta:

Anoessaan että hallitus tekisi aloitteen toukokuun 29
päivänä 1922 annetun, valuuttakaupan harjoittamista koskevan lain
kumoamiseksi, on Keskuskauppakamari perustellut kantansa viittaa-
malla osittain siihen että laki tuottaa niille, joiden ammattiin
valuuttakauppa aivan luonnollisesti kuuluu, vastusta ja aiheetto-
mia kustannuksia, osittain siihen epävarmuuteen ja pelkoon, jonka
lain pelkkä olemassaolo synnyttää asianomaisissa siitä että "alo-
tetut liiketoimitukset voidaan koska tahansa mahtikäskyllä ratkais-
ta".

Lähtiessä arvostelemaan tämän perustelun pätevyyttä
lienee ensinnäkin syytä pitää muistissa että, kuten Keskuskauppa-
kamarikin ohimennen tunnustaa, on ajateltavissa että vaadittaisiin

Seap. 12/2 23

Lito 49.

määrättyjä edellytyksiä, joiden täyttäminen oikeuttaisi valuutta-
kaupan harjoittamiseen. Ei voitane moittia puheenalaisen lain mää-
räyksiä siitä että henkilön, jolle tämä oikeus annetaan, tulee olla
Suomessa asuva Suomen kansalainen, nauttia kansalaisluottamusta se-
kä hallita itseään ja omaisuuttaan. Sama on asian laita mitä niihin
lakiin sisältyviin määräyksiin tulee, jotka tarkoittavat edellisten
kiertämisen mahdollisuuden ehkäisemistä. Ei myöskään voitane kiel-
tää, että saman lain säätämä kirjanpitovelvollisuus sekä valuutta-
kaupan harjoittajien valvonnanalaisuus ovat tarpeen vaatimia. Näin-
ollen erimielisyys lain tarkoituksenmukaisuudesta pääasiallisesti
distuu siihen seikkaan että oikeutus valuuttakauppaan on pantu kon-
sersionista riippuvaksi.

Konsessionijärjestelmää kuitenkin ei tällä alalla voida pit-
minään keinotekoisena toimenpiteenä taloudellisen kehityksen halli-
semiseksi. Ollaan yksimielisiä siitä että pankkilain 3 §:ssä halli-
tukselle varattu harkintaoikeus uuden pankin perustamiseen nähden
on varsin paikallaan. Eikö sama oikeus ole pysytettävä hallituksen
le yleisen edun valvojana nyt puheena olevalla alallakin, vaan va-
taanko todellakin terveen taloudellisen kehityksen nimessä että mi-
keinottelija hyvänsä, jonka soveliaisuudesta ja vakavaraisuudesta
olisi minkäänlaisia takeita, saisi tällä toimintalalla esiintyä?
Kysymyksen pelkkä asettaminen sisältää myöskin vastauksen siihen.

Nykyinen laki valuuttakaupan harjoittamisesta on näihin mennessä ollut voimassa suunnilleen kahdeksan kuukautta. Sitä on hallituksen puolesta sovellettu tavalla, joka ei pitäisi antaa aihetta valituksiin eikä niitä tietääksemme ole kuulunutkaan. Valuuttakaupan oikeutettuja ovat nykyään kaikki pankit ja huomattava osa pankkiiriliikkeistä. Konsessioita on useissa tapauksissa annettu ilman minkäänlaista määräajan ehtoa. Tätä menettelyä voitane saavutetun kokemuksen nojalla johdonmukaisesti laajentaa. Suomen markkojen myyntiä koskevat rajoitukset, ainoat mitkä oli otettu käytäntöön, on Valtiovarainministeriön aloitteesta kauttaaltaan poistettu. Näin ollen on todettava että puheenalainen laki ei pane esteitä asian luonnolliselle kehitykselle ja että sillä toistaiseksi hyvin voidaan tulla toimeen.

Jos kuitenkin jo nyt tahdottaisiin ryhtyä valuuttalakia muuttamaan, mikä sen ylempänä viitattuun käytännölliseen sovelluttamiseen nähden ei ainakaan tällä haavaa tunnu välttämättömältä, voitaisiin sen 4 §:stä poistaa loppuosa, jotenka pykälä tulisi kuulumaan: "Oikeus valuuttakaupan harjoittamiseen voidaan antaa määräajaksi". Tämä muutos on kuitenkin käytännön kannalta siksi merkityksellisen ettei yksistään sen vuoksi kannattane ryhtyä esityksen laatimiseen. Muilta osiltaan on Johtokunnan mielestä laki tarkoituksenmukaisena joka tapauksessa toistaiseksi ja kunnes pankkiiritoimintakin

kokonaisuudessaan on lainsäädännön kautta saatu järjestetyksi, sen-
senaan pysytettävä.

Lopuksi mainittakoon että Keskuskauppakamarin saama tieto
että "kaikille valuuttakauppiaille lienee Suomen Pankista ilmoi-
tettu että Suomen markkojen myynti on lakkautettava 24 tunnin ku-
luessa sen jälkeen kuin siitä määräys annetaan" ei pidä paikkaan-
sa.

A. Brander
J. S. ...

...
... W. ...

W. ...

... ..

Lulo 49

O t e Suomen Pankin Johtokun-
nan pohjapöytäkirjasta helmikuun 10
päivältä 1923. Läsnä: A.R. - K.B. -
E.G. - E.v.Fr. - L.af H.

Valtiovarainministeriö pyysi Suomen Pankin lausuntoa sen anomuksen johdosta, jonka Keskuskauppakamari on kuluneen tammi-
kuun 20 päivänä jättänyt Valtioneuvostolle ja jossa Keskuskauppa-
kamari anoo että Valtioneuvosto tahtoisi antaa Eduskunnalle esi-
tyksen toukokuun 29 päivänä 1922 annetun valuuttakaupan harjoitta-
mista koskeva lain kumoamisesta. Valtiovarainministeriön pyynnöstä
lähetettiin sanottu anomus Johtokunnan lausunnon kera Pankkival-
tuusmiehille. Johtokunta päätti äänestyksen jälkeen lausuntonaan
ilmoittaa, että sen mielestä ei ole syytä ryhtyä muuttamaan ky-
symyksessä olevaa lakia, koska konsessiojärjestelmä on tällä alal-
la katsottava tarpeelliseksi eikä mitään oikeutettuja valituksia
ole esitetty sitä tapaa vastaan millä sitä on käytännössä sovel-
tettu. Johtajav. Frenckell pyysi mielipiteenään merkittäväksi, et-
tä lausunnossa olisi esitettävä toivottavaksi, että kaikki yksi-
tyispankit saisivat vapaasti harjoittaa valuuttakauppaa ilman
mitään rajoituksia sekä että pankkiireille, yhtiöille ja yksityisil-
le myönnetään oikeus harjoittaa valuuttakauppaa ainoastaan määrä-
tyillä ehdoilla myönnettävän konsession perusteella. Sen johdosta
että puheenjohtaja Ramsay oli aikoinaan Keskuskauppakamarin puo-
lesta allekirjoittanut ylempänä mainitun anomuksen ei hän Johtokun-
nassa ottanut osaa asian käsittelyyn.

Otteen oikeaksi todistaa

Viran puolesta:

M. Laurén